

Til beslutningsforslag nr. B 62. Betænkning afgivet af Retsudvalget den 30. april 1996

Betænkning

over

Forslag til folketingsbeslutning om at hæve strafferammen for overtrædelse af de milde narkobestemmelser og at udvise udenlandske statsborgere, der er dømt for narkokriminalitet

[af Gitte Seeberg (KF) og Ulla Tørnæs (V) m.fl.]

Udvalget har behandlet beslutningsforslaget i nogle møder og har herunder stillet spørgsmål til justitsministeren, som denne har besvaret skriftligt. Nogle af udvalgets spørgsmål og justitsministerens svar herpå er optrykt som bilag til betænkningen.

Herefter indstiller et *flertal* (Socialdemokratiets, Socialistisk Folkepartis, Det Radikale Venstres, Enhedslisterens og Centrum-Demokraternes medlemmer af udvalget) beslutningsforslaget til *forkastelse*.

Et flertal inden for flertallet (Socialdemokratiets, Det Radikale Venstres og Centrum-Demokraternes medlemmer af udvalget) kan ikke medvirke til de stramninger af sanktionerne, som beslutningsforslaget er et udtryk for, idet det er flertallets opfattelse, at der allerede

dels er en tilstrækkelig vid strafferamme og dels en rimelig praksis, således som det fremgår af justitsministerens svar på spørgsmål nr. 1-4, der er optrykt som bilag til betænkningen.

Flertallet gør i øvrigt opmærksom på, at der løbende foregår overvejelser om hele området vedrørende såvel de egentlige narkohandlere (store fisk) som de såkaldte småpushere.

Ligeledes er der overvejelser om skærpelse af reaktioner i forhold til især udlændinge, der helt øjensynligt søger at udnytte den relativt liberale kurs, det danske samfund og retssystem anlægger specielt over for småpushere.

Et *mindretal* (Venstres, Det Konservative Folkepartis og Fremskridtspartiets medlemmer af udvalget) indstiller beslutningsforslaget til *vedtagelse uændret*.

Dorte Bennedsen (S) Erling Christensen (S) Holger Graversen (S) Per Kaalund (S)

Lissa Mathiasen (S) Margrete Auken (SF) nfmd. Bjørn Elmquist (RV) fmd.

Søren Søndergaard (EL) Sonja Albrink (CD) Birthe Rønn Hornbech (V)

Inge Dahl-Sørensen (V) Svend Aage Jensby (V) Erling Oxdam (V)

Helge Adam Møller (KF) John Vinther (KF) Gitte Seeberg (KF) Tom Behnke (FP)

Dansk Folkeparti havde ikke medlemmer i udvalget.

Bilag**Nogle af udvalgets spørgsmål til justitsministeren og dennes svar herpå***Spørgsmål:*

- »1. Hvad er retspraksis for straffe ved handel med narkotika på gadeplan i gentagelsestilfælde?
2. Hvilken straf er maksimalt idømt for handel med narkotika på gadeplan, og hvorfor er strafferammen ikke bedre udnyttet?
3. Vil ministeren være indstillet på at indføre en bestemmelse, hvorefter gentagelsestilfælde skal straffes f.eks. dobbelt så hårdt som første gang, på samme måde som det er sket med voldskriminalitet?
4. Vil ministeren være indstillet på at indføre en minimumsstraf for handel med narkotika på gadeplan, således at domstolene bliver tvunget til at straffe hårdene, end de gør i dag?«

*Svar:**Ad spørgsmål 1 og 2:*

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålene indhentet en udtalelse fra Københavns Politi og Rigsadvokaten.

Strafferammen i lov om euforiserende stoffer er bøde, hæfte eller fængsel indtil 2 år. Sanktionsfastsættelsen sker efter retspraksis først og fremmest efter stoffets art og mængde. Lovens strafferamme udnyttes som udgangspunkt til udmåling af straffe på fængsel op til 7-10 måneder, når det drejer sig om hash (salg af hash op til ca. 10 kg), og ca. 4-6 måneder, når det drejer sig om heroin og kokain (salg af heroin og kokain op til ca. 25 gram). Herefter benyttes i retspraksis straffelovens § 191, der giver mulighed for fængsel i op til 6 år, under skærpende omstændigheder fængsel op til 10 år. Det skal dog i den forbindelse tilføjes, at andre konkrete forhold end stoffets art og mængde vil kunne medføre, at forholdet kan være omfattet af straffelovens § 191. Blandt de andre særligt skærpende omstændigheder kan for eksempel være udbredelse af heroin eller lignende stoffer til børn.

I forbindelse med handel med narkotika på gadeplan skal der ved strafudmålingen tages

stilling til, om der er tale om narkotika bestemt til eget forbrug eller til videresalg. I praksis er det ofte vanskeligt at afgøre, om besiddelse af små mængder narkotika er bestemt til eget forbrug eller videresalg. Kommer stofmængden op på mere end 2-3 gram heroin eller kokain, vil der dog som regel være en formodning om, at i alt fald en del af stoffet er til videresalg. Domstolene vil i de fleste tilfælde ved deres sanktionsvalg lægge denne formodning til grund.

Såfremt det lægges til grund, at stoffet er beregnet til videresalg, vil selv overdragelse af små mængder stof udløse en frihedsstraf. Når bortses fra sagerne mod de gambianske narkotikahandlere, kan det på grundlag af en række domme afsagt i tiden fra 1992 til 1995 konstateres, at straffen for overdragelse af heroin og kokain i størrelsesordenen 1-5 gram ligger på hæfte fra 10 dage og fængsel indtil 60 dage. I gentagelsestilfælde vil straffen blive skærpet, men det er ikke muligt generelt at sige hvor meget. Hvis der forekommer salg på gadeplan af større mængder stoffer (mere end ca. 5 gram), kan straffen stige betydeligt.

Ad spørgsmål 3:

Narkotikakriminalitet begås ud fra meget forskellige motiver. Overtrædelse af narkotikalovgivningen begås således både af personer, der alene søger at opnå en økonomisk gevinst ved salg af narkotika, og af stofmisbrugere, der køber eller besidder stof til eget forbrug eller sælger små mængder stof for at finansiere eget forbrug.

De vidt forskellige personlige baggrunde og forskellene i lovovertrædelsernes objektive grovhed gør, at der også fremover må gives domstolene en vid mulighed for at tage de individuelle hensyn til forbrydelsens grovhed og gerningsmandens person m.v., således som blandt andet straffelovens § 80 forudsætter.

Det bemærkes i den forbindelse, at domstolene ved strafudmålingen fortsat lægger vægt på, om der foreligger gentagen kriminalitet.

På denne baggrund er det min opfattelse, at der ikke bør indføres en bestemmelse som foreslået.

Ad spørgsmål 4:

Handel med stoffer på gadeplan foretages som ovenfor nævnt både af professionelle forhandlere og af stofmisbrugere, der alene besid-

der eller sælger små mængder stof for at finansiere eget forbrug.

Da indførelse af en minimumsstraf vil være af begrænset præventiv værdi især over for de forhandlere, der selv er misbrugere, og da man i højere grad bør sætte ind med behandling over for denne persongruppe, er det min opfattelse, at der ikke bør ændres på domstolenes mulighed for at idømme bødestraf.